Zaterdag, 19 December 1942 DAGBLAD 59ste Jaargang, No. 3783

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Adm.: Tel., 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

OFFENSIEF TEGEN BIRMA.

Maungdaw in opmars naar Akyab bezet.

Montgomery's leger nadert Sirte.

Geallieerden in Tunis steeds meer agressief.

Nog 7 Japanse schepen in Stille Oceaan tot zinken gebracht.

GEALLIEERD OFFENSIEF TEGEN BIRMA INGEZET.

Het gemeenschappelijk oorlogscommuniqué van New Delhi luidt als volgt: „Gedurende de laatste dagen zijn sommige onzer troepen in Zuidelijke richting opgerukt van de grens van Arakan uit in Westelijk Birma. Zij hebben Maungdaw bezet in het gebied van Buthidaung op ongeveer 95 kilometer ten Noord-Westen van Akyab. De vijand, die in de bezetting van dit gebied was sedert onze terugtrekking uit Birma en defensies had gereedgemaakt, trok zich terug zonder weerstand te bieden.

Voor de tweede achtereenvolgende dag steun biedende aan de operaties viel de Royal Airforce het door de Japanners bezette dorp Rathedaung aan, weinig meer dan halverwege tussen Maungdaw en Akyab. De aanval werd uitgevoerd door Bleinheimbommenwerpers en bommen werden geworpen langs de waterkant en op de gebouwen. Veel schade werd aangericht en branden werden achtergelaten. Gevechtsvliegtuigen voerden offensieve vluchten uit langs de rivier Mayu. Aan de Zuidelijke rand van de stad werden 9 uitgravingen opgeblazen en 2 vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald met geweer- en machinegeweervuur.

Gisteravond bombardeerden Weilington-vliegtuigen Akyab. Van deze operaties wordt geen onzer vliegtuigen vermist. Het is thans bekend, dat bij de vijandelijke luchtaanval op Fenny op Woensdag 16 December 3 Japanse vliegtuigen werden vernield. Wij verloren 4 vliegtuigen, doch de piloten bevinden zich in veiligheid." (New Delhi, (AP) 19.12).

OORLOGSCOMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Het gezamenlijke oorlogscommuniqué van Cairo luidt als volgt: „De Asstrijdkrachten zetten haar terugtocht voort langs de kustweg na Nofilia te hebben omringd. Onze voorste troepen onderhielden de druk op de achterhoede van den terugtrekkenden vijand gedurende de gehele dag. Samen met de landstrijdkrachten bewogen de Geallieerde gevechtsbommenwerpers zich voorwaarts. Zij zijn thans in staat te opereren van nieuwe vooruitgeschoven bases en voerden gisteren succesrijke aanvallen op den terugtrekkenden vijand uit in het gebied van Sultan. Tunis en La Goulette werden hevig aangevallen door Geallieerde bommenwerpers in de nacht van 17 op 18 December. Branden en ontploffingen ontstonden nabij de voornaamste steiger op het eiland La Goulette. Dezelfde nacht schoten lange afstandsgevechtsvliegtuigen 2 vijandelijke transportvliegtuigen neer boven een vliegveld op Sicilië. Trapani en de basis voor watervliegtuigen te Marsale werden ook aangevallen en vele vliegtuigen werden er beschadigd met kanon- en machinegeweervuur. 4 Vijandelijke transportvliegtuigen met troepen, die van de kust van Tripoli in Noordelijke richting vlogen, werden gisteren door onze lange afstandsvliegtuigen aangevallen. Een troepenvliegtuig werd neergeschoten en de andere werden ernstig beschadigd. Van deze operaties keerden 2 Geallieerde vliegtuigen niet terug" (Caïro, (AP) 19.12).

DE ACHTERVOLGING DER ASTROEPEN IN LIBYE.

Alfred Wall seint uit Londen: Het achtste Britse leger van Generaal Montgomery maakte snel voortgang in de richting van Tripoli in achtervolging van de laatste overblijfselen van het Duits-Italiaanse leger in Libye. Men bevindt zich thans ten Zuid-Westen van Zauta en Nofilia, op ongeveer 160 kilometer verwijderd van de gebroken linie bij El Agheila. Andere Britse strijdkrachten oefenden druk uit teneinde aan de ruim 10.000 manschappen van Rommels Afrika-Corps en mogelijk ook de helft van zijn tankstrijdmacht de genadeslag toe te brengen.

De tanks waren in een hinderlaag gevangen in de woestijn tussen het vliegveld van Marble Arch en de golf van Matratin. Matratin ligt op ongeveer 105 kilometer ten Westen van El Agheila. Het communiqué van Caïro zeide, dat de omvang van de schade, die den vijand in het gebied tussen Marble Arch en Wadi Matratin berokkend is, nog niet bekend is.

De verbinding, die de As met haar schepen probeert te onderhouden in de Middellandse Zee lijdt met de dag grotere verliezen. De Britse Admiraliteit deelde mede, dat nog 3 vijandelijke voorraadschepen door Britse duikboten werden beschadigd en mogelijk tot zinken kwamen.

De Geallieerde meerderheid in de luchten deed zich ook met de dag zwaarder gelden aan beide flanken van de As aan het Noordafrikaanse front. Het communiqué van Caïro zeide, dat „uitgebreide patrouille-vluchten der gevechtsvliegtuigen de vijandelijke luchtstrijdkrachten geheel belet hebben de opmars van het 8e leger te hinderen". Men zeide, dat Geallieerde vliegtuigen het eiland Lampedusa tussen Sicilië en Tunis hebben aangevallen. Voorts bombardeerde en beschoot men de vijandelijke objecten langs de Tunische kust en schoot men 6 of meer der grote Duitse vliegtuigen neer.

Berichten, die afkomstig zijn van het Geallieerd Hoofdkwartier in Tunis zeiden, dat een van de grootste strijdmachten van Noordamerikaanse bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen, welke tot dusver in de aanval is geworpen, Donderdag jl. de vijandelijke bases in Tunis heeft aangevallen in de zesde dag van ononderbroken aanvallen uit de lucht.

Golven van Vliegende Forten en Douglas-aanvalsbommenwerpers, die werden geëscorteerd door Lightning-gevechtsvliegtuigen, vielen gisteren Tunis, Bizerte, Gabes en Sidi Tibet ten Westen van Tunis gelegen, aan. Men zeide, dat de Duitse pogingen om de aanvallen te beletten op een totale mislukking uitliepen. Geen enkel Noordamerikaans vliegtuig ging verloren, en slechts een machine werd beschadigd. De Duitsers verloren vijf gevechtsvliegtuigen, die werden neergeschoten en drie andere, welke werden beschadigd (Londen, (AP) 18.12).

U.S.A.-COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.

Het Noordamerikaanse communiqué No. 270 over de operaties in Noord-Afrika luidt: „Aan het gehele front waren onze patrouilles actief. Gisteren werden de dokken te Tunis en Bizerte aangevallen door Noordamerikaanse B-17 bommenwerpers, die werden geëscorteerd door P-38 gevechtsvliegtuigen. In beide plaatsen werden vele branden achtergelaten. Een vijandelijk gevechtsvliegtuig, dat onze bommenwerpers aanviel, werd op de vlucht gejaagd. Drie uit de vijandelijke gevechtsmacht werden vernietigd. Lichte bommenwerpers, met een escorte bestaande uit P-38 gevechtsmachines en Spitfires, bombardeerden een vijandelijk vliegveld nabij Tunis. Andere vliegtuigen vielen objecten bij Gabes aan. Twee vijandelijke bommenwerpers werden door onze gevechtsvliegtuigen boven het Zuidelijke gevechtsgebied neergeschoten. In de nacht van 16 op 17 December werd een vijandelijke bommenwerper vernietigd. Nauwkeurige berichten over de aanval, die 15 December werd uitgevoerd op Tunis en Bizerte tonen aan, dat toen 8 vijandelijke gevechtsvliegtuigen werden vernietigd" (Washington, (AP) 18.12).

GIRAUD ZET ZIJN POSITIE UITEEN.

Wes Gallagher seint van het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika:

Generaal Henri H. Giraud, die tweemaal uit de handen van de Duitsers wist te ontsnappen, zeide nadrukkelijk, dat hij zich slechts van één plicht bewust was, namelijk „het Franse Imperium niet langer belachelijk te laten maken en zijn land te bevrijden."

Deze verklaring werd door Generaal Giraud, die Opperbevelhebber is van alle Franse strijdkrachten in Noord-Afrika, afgelegd op zijn eerste persconferentie sedert hij uit Frankrijk is uitgeweken. Het vraaggesprek werd toegestaan aan den correspondent Paul Bringuier.

Giraud zette zijn positie in Noord-Afrika als volgt uiteen: „Ik zal mij niet bemoeien met de politiek. Voor Franse patriotten bestaat er slechts één politiek en dat is zich bij het leger aan te sluiten." De spreker vervolgde: „Ik laat de politiek over aan hen, die daarop voorbereid zijn."

Wat betreft Generaal Maxime Weygand, zeide Giraud: „Hoe vreemd kan het lot soms zijn? Weygand behoorde thans tezamen met ons te zijn in plaats van in een cel van het kasteel Koenigstein, waaruit ik ontvlucht ben. Hij kent de Duitsers goed. Hij, die samen met Maarschalk Foch heeft gestreden en die de wapenstilstandsvoorwaarden van 1918 oplegde, weet zeer goed, dat het onmogelijk is met den Duitser tot een vergelijk te komen, voordat hij verslagen is. Slechts één hoop is overgebleven voor de Fransen en dat is zich te voegen in de strijd aan de zijde van onze traditionele Geallieerden, totdat de nederlaag van de as-machten tot gevolg zal hebben de bevrijding van Frankrijk" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, vertraagd, (AP) 19.12).

SUCCESSEN VAN NOORD-AMERIKAANSE DUIKBOTEN.

De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat Noordamerikaanse duikboten 6 Japanse voorraadschepen en een treiler tot zinken brachten in het Centrale en Westelijke gedeelte van de Stille Oceaan (Washington, (AP) 18.12).

COMMUNIQUE VAN DE U.S.A.-MARINE.

Het communiqué No. 223 van de Noordamerikaanse Marine luidt als volgt: „Zuidelijk gedeelte van de Stille Oceaan, (alle data zijn Oosterlengte): Op 17 December heeft een strijdmacht van Vliegende Forten die werden geëscorteerd door gevechtsvliegtuigen, het gebied van Munda op het eiland Georgië aangevallen. De resultaten van deze aanval zijn niet bekend gemaakt.

Het communiqué No. 222 van de Noordamerikaanse marine maakte bekend, dat 12 Japanse 0-gevechtsvliegtuigen boven de omstreken van Munda op het eiland Georgië werden neergeschoten. Een correctie is ontvangen van het Zuidelijk gedeelte van de Stille Oceaan, dat het aantal neergeschoten vliegtuigen 3 was, instede van 12" (Washington, (AP) 18.12).

DUITSE VLIEGTUIGEN BOVEN ENGELAND.

Het communiqué van de Britse Ministeries van Luchtvaart en Publieke Veiligheid luidt: „Heden heerste er boven de kustgebieden van Kent en Sussex enige vijandelijke luchtactiviteit. In één kuststad werden enige schade en enige ongevallen veroorzaakt door bommen en kanonvuur. Op andere plaatsen was de schade gering en het aantal slachtoffers klein. Ter hoogte van de kust bij Sussex vernietigden onze gevechtsvliegtuigen een vijandelijke bommenwerper. Eén onzer gevechtsvliegtuigen wordt vermist" (Londen, (AP) 18.12).

CHURCHILL OP WEG NAAR DE V.S.?

Berichten uit Lissabon als zou Churchill op weg zijn naar de Verenigde Staten werden van de hand gewezen door President Roosevelt met de opmerking, dat dat als Lissabon klinkt. Men vroeg hem om commentaar op een persconferentie. (Washington, (AP) 18.12).

Het nieuws van vandaag.

Generaal Wavells Brits Indische leger, dat waarschijnlijk versterkt is door Noordamerikaanse en Chinese eenheden, heeft de eerste stap genomen voor de herbezetting van Birma dat aan de Japanners verloren ging in een viermaande campagne in het begin van dit jaar. Een gezamenlijk communiqué, dat te New Delhi uitgegeven werd, zeide dat Britse strijdkrachten West-Birma binnentrokken zonder weerstand te ondervinden van de Japanners, hoewel die er verdedigingswerken hadden opgericht (blz. 1).

Het offensief, dat voorspeld was na het verstrijken van het moessonseizoen, werd voorafgegaan door hevige Noordamerikaanse en Britse luchtaanvallen op de Japanse bases in het veroverde protectoraat. Deze worden thans op grotere schaal voortgezet met de steun van het 10e Noordamerikaanse luchtcorps, evenwel zonder dat veel vliegtuigen hiermede verloren gaan.

Het doel van de Britten is waarschijnlijk de havenstad Akyab, en in de opmars naar deze belangrijke haven hebben de strijdkrachten reeds Maungdaw bezet. In plaats van de route te volgen, waarlangs Generaal Harold Alexander zich in het Noorden van Birma terugtrok, drongen de Britse troepen Birma binnen aan de Japanse flank langs de Golf van Bengalen, waar de Britse vloot steun zal kunnen bieden aan de operaties.

In Libye rukte het 8e Britse leger verder voort op de hielen van Rommels terugtrekkende troepen. De Britten hebben de volledige heerschappij in de lucht en gebruiken deze om den vijand aan een geduchte bestoking te onderwerpen. Volgens het communiqué van Caïro is Nofilia reeds gepasseerd en de laatste berichten melden, dat het 8e leger Sirte nadert op 250 kilometer ten Westen van El Agheila.

De patrouille-activiteiten in Tunis worden opgevoerd en de Geallieerde troepen worden steeds meer agressief. Tunis en La Goulette werden wederom gebombardeerd en ook deden Geallieerde vliegtuigen aanvallen op Sicilië.

De Russen houden hun offensieve operaties vol en sloegen de vijandelijke tegenaanvallen terug. Uit de Russische berichten blijkt, dat de voorposten van het Rode leger zich op 65 kilometer van Smolensk bevinden en op 145 kilometer van de Letlandse grens (blz. 1).

Op de vierde bladzijde publiceert „Dagblad Amigoe di Curaçao" vandaag de volledige text van de correspondentie tussen Cardinaal Van Roey en Generaal Von Falkenhausen bevattende een protest van de Belgische kerkelijke overheid tegen het schenden van de Zon- en feestdagen, het leegroven van België ten koste van de Belgen etc.

Het Zaterdag-artikel staat ditmaal op blz. 2. Het bevat de verschillende vredesprogramma's van wereld-leiders.

Russen aan Centrale front ver vooruit.

Britse Regering gaat 20 millioen dollar aan Westindische koloniën besteden.

DE RUSSEN OVERAL IN AANVAL.

Eddy Gilmore seint uit Moskou: De Sovjet-troepen slaan alle aanvallen af, welke erop gericht zijn hun winter-offensief tot staan te brengen en bedreigen op ernstige wijze de stad Velikie Lukie aan het Centrale front en Kotelnikovo, ten Zuid-Westen van Stalingrad. Ook de spoorweg ten Westen van Toropets bevindt zich ongetwijfeld in direct gevaar, zo hij niet reeds genomen is.

Deze spoorweg loopt vanuit Sokolniki in de richting van Leningrad. Van Sokolniki gaat hij ook in Zuidelijke richting en vormt verbinding met Smolensk en vele andere Russische steden De grootste bedreiging komt van de vooruitgeschoven Sovjet-afdelingen, die zich bij Bely bevinden. Deze plaats is een rijk woudgebied ten Zuiden van Nelikdovo gelegen aan de Rzhev—Velikie Luki spoorweg. Op ongeveer 16 kilometer ten Zuiden van Bely begint het Noordelijke eindpunt van de zijlijn, die naar het Zuiden gaat naar de hoofdspoorlijn Smolensk — Vyazma.

Hierdoor komt de positie van Rzhev zelf in een zeer ernstig punt te staan. In het Westen waar zij leidt naar Velikie Luki werd deze spoorlijn door de Russen doorgesneden: in het Zuid-Westen naar Vyazma is zij ook doorgesneden. Gedurende bijna drie weken wordt het Duitse garnizoen in Rzhev door middel van transportvliegtuigen van voedsel voorzien. De Sovjet-troepen in Bely kunnen de voertuigen, die munitie en voedselvoorraden over land aanvoeren, aanvallen. Ondertussen maakten de Russen melding van verdere terreinwinsten in een gebied op ongeveer 140 kilometer ten Westen van Stalingrad gelegen. Ten Zuid-Westen van Stalingrad berust het offensief weder in Russische handen nadat de tankgevechten op de toegangswegen naar Kotelnikovski in het voordeel der Sovjet-troepen waren verlopen.

In Russische kringen is men van mening, dat er alle reden is om aan te nemen, dat de campagne in het gebied van Surovikio goed vordert. Evenwel zijn de nazies nog steeds in staat talrijke troepen door de doorgang tussen de rivieren Don en Wolga voor Stalingrad te voeren. Men zeide, dat in deze streek nog zeer goed uitgeruste troepen weerstand bieden, ondanks het feit, dat hun verbinding verbroken is (Moskou, (AP) 18.12).

DE RUSSISCHE VOORTGANG AAN HET CENTRALE FRONT.

Eddy Gilmore seint uit Moskou: De Russen lieten doorschemeren, dat zij zich binnen een afstand van 65 kilometer van Smolensk bevinden en op minder dan 130 kilometer van de Letlandse grens — met hun offensief aan het Centrale front, dat Velikie Lukie bedreigt en rond Rzhev geslagen is. Met het terugslaan van alle Duitse tegenaanvallen ten Zuid-Westen van Stalingrad melden de Sovjets, dat zij Kotelnikovski bedreigen, 145 kilometer ver aan de spoorlijn door de Noordelijke Caucasus. De Russen zeiden, dat het Rode leger de Duitsers meer dan 70 kilometer ten Westen van Toropets terugwierp en meer dan 100 kilometer ten Zuiden ervan en ook ten Zuid-Westen ervan.

Hierdoor zouden de voorposten van het Rode leger zich belangrijk ten Westen van Velikie Lukie bevinden en ten Noorden van de stad Novosokolniki aan de spoorlijn tussen Leningrad en Vitebsk en ten Noorden van Smolensk, waardoor de Duitsers in de herfst van het vorig jaar opruktten tot binnen gezichtsafstand van het Kremlin. Dezelfde verklaring plaatste de slagzone nabij Bely, op 95 kilometer ten Zuid-Westen van Rzhev en ongeveer een gelijke afstand ten Noord-Westen van Vyazma. Bely ligt op bijna 300 kilometer ten Westen van Moskou en ongeveer halverwege tussen Vyazma en Velikie Lukie.

AANDACHT VOOR BRITS WEST INDIE.

Onthuld werd, dat de Britse Regering voorbereidingen treft om meer dan 20 millioen dollar in Brits West Indië te besteden aan ondernemingen om de werkloosheid en andere sociale en economische toestanden te verlichten, zoals die onlangs ten grondslag van de wanordelijkheden aldaar hebben gelegen.

Het program wordt verhaast door het werk van de Anglo-Amerikaanse Caraïbische Commissie, welker medevoorzitter Charles Taussig reeds een week lang confereert met de Britse autoriteiten, waaronder ook Churchill.

De voornaamste onderwerpen, die tot nu toe zijn besproken met Taussig en den Britsen mede-voorzitter Sir Frank Stockdale, omvatten: het onderhouden van de noodzakelijke voedseltoevoer naar de eilanden, niettegenstaande de scheepvaart-moeilijkheden en de duikbotenbedreiging en het program om de eilanden zelfgenoegzaam te maken. Dit laatste is een radicale verandering in de Britse koloniale politiek. (Londen, (AP) 18.12).

GEEN TERUGKEER NAAR HET REICH.

De Duitse Ambassadeur Baron Wilhelm von Schoen ontkende de geruchten, dat hij naar Duitsland zou zijn teruggeroepen in verband met de berichten, volgens welke Chili de betrekkingen met de as zal verbreken. Hij zeide „geen persoonlijk verlangen te hebben om Chili te verlaten" (Santiago, Chili, (AP) 18.12).

DOOR HET LABYRINTH NAAR DE VREDE.

Het aantal commissies, boeken, studiekringen en genootschappen, dat zich bezighoudt met de bestudering van het na-oorlogse probleem breidt zich met de dag uit. Men kan geen courant meer opnemen, of er staan stukken in over dit vraagstuk. Het aantal mensen, dat van oordeel is, dat de zaak bevorderd wordt wanneer zij er hun licht over doen schijnen, is legio. Welke de waarde van dit alles is, zal een latere tijd doen zien. Waarschijnlijk zal die waarde gering blijken te zijn.

Wat niet wil zeggen, dat men thans Gods water maar over Gods akker moet laten lopen en niet over de toekomst denken. Zeker wel.

Dat het Christendom bij deze nieuwe wereldorde een belangrijke plaats zal innemen, is niet alleen het standpunt van ons, katholieken, die reeds sedert Leo XIII ernaar streven de Christelijke moraal ten grondslag te leggen aan de sociale economie. Ook andersdenkenden menen zulks thans, geestelijken, zowel als leken. De Anglicaanse Aartsbisschop van Kantelberg, William, die reeds vóór hij Augustinus' stoel beklom zich naam gemaakt had door zijn sociale studie en door zijn aan het vrijzinnige grenzende opvattingen, heeft herhaaldelijk gesproken. Roosevelt en andere leiders hebben bij hun betogen het Christendom steeds beklemtoond.

In een van de weinige goede boeken omtrent de toekomstmogelijkheden, „Conditions of Peace" van Professor Edward H. Carr, komt de schrijver die voor de feilen van onze democratie niet blind is, tot de conclusie dat er slechts één toekomst is: communisme of Christendom. Welks de godsdienstige affiliatie van Carr is, is ons onbekend; katholiek is hij niet. Toch zegt hij terecht, dat beide systemen een afdoende oplossing brengen, maar dat het verschil is, dat beider doel verscheiden is: dat het communisme een oplossing brengt, doch tevens den mens vermaterialiseert en tot machine maakt, omdat de oplossing practisch doel in zich blijft. Het Christendom, daarentegen, zegt Carr, zal misschien niet zo spoedig tot een oplossing komen, ofschoon de theorie van de oplossing in het Christendom aanwezig is. Als die er komt, zal de mens zijn hoge waarde als zelf-denkend individu niet behoeven te verliezen.

De „Central Verein" in de Verenigde Staten (een katholieke vereniging, die weliswaar een Duitse naam draagt, doch met Duitsland evenveel te maken heeft als de Nederlanders — juist in onze hoogste regeringskringen — wier naam toevallig Duits aandoet) stelde thans een 8-punten programma voor studie-kringen op.

Deze punten luiden: 1) terugkeer tot gehoorzaamheid, 2) herstel van het gezinsleven, 3) het niet verkrachten van beginselen van de natuurwet die individu zowel als volken bindt, 4) een jus gentium of internationaal recht, 5) algehele vrijheid voor grote en kleine natiën in politiek, economie enz., 6) het eerbiedigen van nationale minderheden, 7) algehele vrijheid van godsdienst voor elkeen, 8) vrije toegang tot de ruwe materialen en grondstoffen en dus ook landen (het immigreren).

De overeenkomst met verschillende punten uit de Atlantische Brief van 1941 en zelfs met verschillende punten uit de 14 punten van het vredesprogramma van President Wilson op 9 Januari 1918, is frappant.

Vooral ook, omdat nog kort geleden iemand er ons op attent maakte, dat er ook te onzent zoveel over de 8 punten van de Atlantische Brief gesproken wordt, maar dat er feitelijk maar weinigen zijn, die deze punten kennen, laten wij ze hieronder nogmaals volgen. Het is zeer zeker een verheugend verschijnsel, dat ook in ons Staatsdeel mensen gevonden worden, die zich — het al-belemmerende en tot in het buitenland beruchte Curaçaose radio-kabaal ten spijt — aan het bestuderen van dit vraagstuk wijden en het daarom ook vooral, dat wij de voornaamste documenten thans bijeen publiceren: a) De Atlantische Brief (de zg. 8 Punten van Roosevelt & Churchill), b) de Veertien Punten van Wilson, c) de Vijf Punten van Pius XI, en d) de Zeven Vrijheden van Roosevelt & Wallace.

De Atlantische Brief 1941.

De President der Verenigde Staten en Premier Churchill, vertegenwoordigend Zijner Britse Majesteits Regering in het Verenigd Koninkrijk, bijeen zijnde, achten het goed bepaalde gemeenschappelijke grondslagen in de nationale politiek van hun respectieve landen bekend te maken, waarop zij hun hoop voor een betere toekomst voor de wereld baseren.

1) Hun landen beogen geen vergroting, territoriaal noch anderszins.

2) Zij wensen geen territoriale veranderingen, die niet in overeenstemming zijn met de vrijelijk geuite wensen der betrokken volken.

3) Zij eerbiedigen het recht van alle volken om de vorm en de regering te kiezen, waaronder zij willen leven; en zij wensen de souvereine rechten en het zelfbestuur te zien hersteld voor hen, die daarvan geweldddadig zijn beroofd.

4) Zij willen trachten met verschuldigde eerbiediging van hun bestaande verplichtingen het genot te bevorderen voor alle landen, groot of klein, overwinnaar of overwonnene, van toegang op gelijke voorwaarden tot handel en tot grondstoffen van de wereld, welke nodig zijn voor hun economische welvaart.

5) Zij wensen zo volledig mogelijke samenwerking tot stand te brengen tussen alle volken op economisch terrein, met het doel de verzekering voor allen van verbeterde arbeidsvoorwaarden, economische vooruitgang en sociale veiligheid

6) Na de uiteindelijke vernietiging van de nazie-tyrannie hopen zij een vrede te zien tot stand gebracht, welke allen landen de middelen zal verschaffen om in veiligheid te leven binnen hun eigen grenzen en welke de verzekering zal verschaffen, dat alle mensen in alle landen hun levens kunnen leven met bevrijding van vrees of gebrek.

7) Zulk een vrede moet alle mensen in staat stellen de zeeën en oceanen te bevaren zonder hinder

8) Zij menen dat alle landen ter wereld zowel om realistische als om geestelijke redenen moeten komen tot de afschaffing van gebruikmaking van geweld. Daar geen toekomstige vrede kan worden gehandhaafd indien de land-, zee- of luchtbewapening blijven gebruikt door de landen, die dreigen of kunnen dreigen met agressie buiten hun grenzen, menen zij dat, hangende de totstandkoming van een uitgebreider en permanent systeem van algemene veiligheid, ontwapening van zulke landen essentieel is.

Eveneens zullen zij allen anderen uitvoerbaren maatregelen bijstaan en aanmoedigen, welke voor de vredelievende volken de drukkende last der bewapening zullen verlichten."

De Veertien Punten van Wilson (1918).

Op 9 Januari 1918 gaf president Wilson van de Verenigde Staten van Amerika in het Congres een uiteenzetting van zijn vredesprogramma van punten, dat na afloop van de Eerste Wereldoorlog ten uitvoer zou moeten worden gebracht.

Deze „14 Punten" luidden als volgt:

1) Openlijke vredes-verdragen, waartoe men in het openbaar is gekomen, waarna er geen privé- of internationale onderhandeling van welke soort ook meer gevoerd zullen worden, terwijl de diplomatie altijd openhartig en in het openbaar zal te werk dienen te gaan.

2) Absolute vrijheid van zeevaart op alle zeeën buiten de territoriale wateren, zowel in vredes- als oorlogstijd, uitgezonderd wanneer de zeeën gesloten moeten worden geheel of gedeeltelijk ten gevolge van internationale actie voor de verkrijging van internationale verdragen.

3) De verwijdering, zoveel mogelijk, van alle economische barrières en de instelling van gelijke handelsrechten onder alle volken, welke tot de vrede hebben besloten en deze gezamenlijk zouden handhaven.

4) Gelijke garanties dienen te worden gegeven, dat de internationale bewapening zal worden beperkt tot zover als met het oog op de binnenlandse veiligheid mogelijk is.

5) Vrije en openhartige, absoluut onpartijdige berechting van de koloniale aanspraken, gebaseerd op de stricte naleving van het principe, dat bij de beslissing van alle dergelijke zaken de belangen van de betrokken bevolkingen even zwaar zullen wegen als de regeringen over wier aanspraken wordt beslist.

6) De ontruiming van alle Russisch grondgebied en de regeling van alle zaken, op Rusland betrekking hebbend, hetgeen de beste en de meest vrije samenwerking van de andere naties der wereld zal opleveren, bij het verkrijgen voor Rusland van een ongehinderde gelegenheid voor de onafhankelijke bepaling van zijn eigen politieke ontwikkeling en nationale politiek. De behandeling, welke Rusland in de komende maanden van zijn zuster-naties zal ondervinden, zal het duidelijkst bewijs zijn van hun goede wil en hun onzelfzuchtige sympathie.

7) België, de gehele wereld zal het daarmede eens zijn, moet ontruimd worden en volkomen hersteld zonder enigerlei poging om de souvereiniteit, welke het evenals de andere vrije naties geniet, te beperken. Geen andere daad kan het vertrouwen der naties in de wetten, welke ze zelf hebben gemaakt, herstellen. Zonder deze daad van herstel zou de internationale wetgeving geheel vernietigd zijn.

8) Al het Franse grondgebied zou bevrijd dienen te worden en de delen, welke de vijand is binnengevallen, moeten schadeloos gesteld worden, terwijl het onrecht, Frankrijk in 1871 aangedaan ten opzichte van Elzas Lotharingen, dat gedurende vijftig jaar de wereldvrede in gevaar heeft gebracht, ook hersteld dient te worden, opdat de vrede in aller belang nog meer verzekerd zij.

9) De grenzen van Italië moeten worden herzien langs herkenbare nationaliteits-lijnen.

10) De volken van Oostenrijk — Hongarije, wier plaats onder de volken wij beveiligd wensen te zien, moeten gelegenheid hebben zich autonoom te ontwikkelen.

11) Serbië, Roemenië en Montenegro moeten worden ontruimd, de bezette gebieden hersteld. Serbië moet een vrije en veilige uitweg naar de zee hebben, terwijl de onderlinge verhouding tussen de Balkan-Staten in der minne moet worden geregeld, aan de hand van historische grenslijnen en gebaseerd op goede trouw; hun politieke en economische onafhankelijkheid en territoriale integriteit moeten worden gewaarborgd.

12) De Turkse gedeelten van het tegenwoordige Ottomaanse Rijk moeten verzekerd worden van een veilige souvereiniteit, doch de andere nationaliteiten onder Turks bestuur moeten zich veilig en autonoom kunnen ontwikkelen; de Dardanellen moeten permanent geopend en vrij zijn, hetgeen door internationale waarborgen verzekerd moet wezen.

13) Een onafhankelijk Polen moet worden gevestigd, hetwelk zal insluiten alle gebieden, bewoond door bevolkingen van onbetwistbaar Poolse nationaliteit, met vrije en veilige uitweg naar zee en internationale waarborg voor politieke en economische onafhankelijkheid en territoriale integriteit.

14) Een algemene associatie van naties moet worden gevormd onder specifieke onderlinge verdragen, waarin wederkerig waarborgen worden gegeven voor de politieke onafhankelijkheid en territoriale integriteit van zowel grote als kleine staten.

De Vijf Punten van Pius XI (1939).

1. Alle naties, kleine en grote, machtige en zwakke, hebben recht op leven en onafhankelijkheid (vergelijk punt 3 — 7 van de Atlantische Brief);

2. De volken moeten verlost worden van de bewapeningswedloop (punt 8 van de Atlantische Brief);

3. Een gerecht moet worden ingesteld, dat een eerlijke vervulling van de verdragen waarborge;

4. De rechtvaardige eisen van volken en minderheden moeten worden geëerbiedigd (vergelijk punt 4 en 2 van de Atlantische Brief);

5. Ook regeerders van volken moeten de zedenwet aanvaarden, die alleen gezag en bindende kracht geeft aan verdragen, die worden aangegaan.

Zoals men hieruit ziet, is er een grote overeenkomst tussen de 5 vredespunten van den Paus en de Atlantische Brief. Alleen de instelling van een internationaal gerecht en de zedenwet in de punten 3 en 5 van den Paus worden in de Atlantische Brief niet genoemd. Punt 14 van Wilson refereerde wel naar zulk een internationale associatie, waaruit tenslotte de Volkenbond ontstond. De bovengenoemde „Central Verein" wenst in punt 4 ook iets in deze richting.

De Zeven Vrijheden van Roosevelt & Wallace (1942).

Vermelden wij thans nog de zg. Vier Vrijheden van Roosevelt, tezamen met de Drie Vrijheden, welke Henry Wallace daaraan toevoegde, dan is deze reeks van documentaties vrijwel volledig.

Er moet vrijheid zijn van: 1) geschreven en gesproken woord, 2) godsdienst, 3) gebrek, 4) vrees, 5) land voor redelijke prijs te kopen, 6) geld op een redelijke rentevoet te kunnen lenen, 7) scholen te stichten waar het werkelijke leven onderwezen wordt.

Men kan dus zeggen, dat inzake de algemene grondslagen er een eenheid van opinie bestaat onder de leiders van de volken, grondslagen, die ook door studie-groepen worden aanvaard als richtlijnen bij haar werk. Het is wel merkwaardig, hoe het vaak katholieke opvattingen zijn, die aan deze punten ten grondslag liggen, gelijk kortgeleden door G. Howland Shaw, Assistent-Staatssecretaris van de Verenigde Staten, werd betoogd, die er de nadruk op legde, dat het welswaar katholieke opvattingen zijn, doch dat het de menselijke stuwkracht der katholieken zal zijn, die tenslotte deze gedachten ingang doet vinden. Inderdaad, hebben wij nu meer dan ooit behoefte niet aan mensen, die als goede katholieken hun plichten nakomen en deugdzaam leven.

Dit is niet voldoende om de wereld te overtuigen. De wereld vindt slechts baat hij het catholicisme, wanneer wij demonstreren, dat ons geloof en zijn belijdenis ons in staat stellen aan een wereld-in-omwenteling een technisch volledig, zo niet volmaakt, en ideologisch zuivere bijdrage te leveren.

Een poging hiertoe werd gedaan door Peter Drucker, die kort geleden een boek publiceerde „The Future of Industrial Man" en waarin de politiek-economische structuur van de maatschappij onder de loup wordt genomen. Aansluitend aan de conclusie van Carr bouwt Drucker (deze is katholiek) verder op de Christelijke oplossing van het wereldprobleem. In de maatschappij, waarin het individu dus niet verloren is gegaan zoals bij de communistische oplossing het geval zou zijn, blijve de waardigheid van het individu gehandhaafd. Het probleem kan dus worden saamgevat als: **een industriële maatschappij te stichten, die 'marcheert', en waarin de eenling toch de vrijheid van den individuelen mens** behoudt. En wanneer men vrijheid zegt, aldus Drucker, dan zegt men vrije wil. De vrijheid is ondenkbaar voor en buiten het Christendom. De vrijheid werd geproclameerd in de Bergrede en in St. Paulus' brieven. De vrijheid is een verantwoordelijkheid.

Het is en blijft verantwoordelijkheid. Vrijheid wil zeggen, dat men toegeeft dat de mens niet volmaakt is. Volmaakte mensen zouden recht en plicht hebben alleenlijk te heersen. Het is de fout van het liberalisme geweest, en de mening der liberalen, dat hun oplossing de enig ware zou zijn, bracht hen ertoe hun inzichten tot elke prijs door te voeren, waaruit het totalitairisme geboren werd.

Nederland.

PRINSES JULIANA VERHUISDE.

Prinses Juliana heeft te Ottawa ontvangen Doctor Hubertus J. van Mook en Raden Loekman Djajadiningrat oud-directeur van onderwijs en eredienst in Nederlands Oost-Indië. Tevens wordt medegedeeld, dat de Prinses naar een groter huis is verhuisd in verband met de te verwachten vermeerdering van Haar gezin.

Ook te Willemstad is een comité ter voorbereiding van de viering dezes feits in Curaçao in wording.

DE OLIEBORING IN SURINAME.

Blijkens berichten uit de Surinaamse kranten, die gisteren ontvangen werden, wacht Suriname met spanning op de resultaten van de olieboring, waarmede in het gebied van Nickerie een aanvang is gemaakt.

DR. H. J. VAN MOOK.

Minister Doctor Hubertus J. van Mook heeft besprekingen gehad met Cordell Hull en Sumner Welles te Washington.

VOOR DE FRIESE VEESTAPEL.

De Nederlandse Regering te Londen heeft van de „Friesland Cattle Breeders Association" in Zuid-Afrika 455 pond sterling ontvangen, om de door de Duitsers afgebroken Friese veestapel weer mede op te bouwen na de oorlog.

DE DOOD VAN IR. PLANTENGA.

Onlangs hebben wij het overlijden gemeld van Dr. Ir. Jan Hendrik Plantenga, directeur van de Haagse Kunstacademie. Naar thans bekend wordt, heeft Ir. Plantenga zich zelf van het leven beroofd.

FOTO'S VOOR PRINS BERNHARD.

Toen Prins Bernhard onlangs een Nederlands kampement in Engeland bezocht, kreeg hij van een van de soldaten foto's cadeau, die deze van Prinses Juliana en de Prinsesjes had mogen nemen. De Prins was er kennelijk mede in zijn schik, vertelt de Londense „Times".

HET LEED DER JODEN.

Gemeld wordt, dat in Nederland vele Joden, na de mededeling van hun aanstaande deportatie naar Oost-Europa, zelfmoord hebben gepleegd. Het Joodse weekblad bevat vele mededelingen van „plotselinge sterfgevallen", o.a. van een vrouw van 58 jaar en haar dochter van 37 jaar en van een vader van 40 jaar en zijn zoon van 13.

AL REEDS EEN DERDE DEEL.

De Britse Minister van Economische Oorlogvoering heeft Woensdag jl. in het Lagerhuis gezegd, dat van het half millioen tot nu toe naar Oost-Europa gedeporteerde Joden, het aantal Nederlanders reeds 45.000 bedraagt. Het aantal Joden dat via het kamp Westerbork is gedeporteerd naar Polen, bedroeg medio October reeds 12.000.

MUSSERTS „BENOEMING" TREKT DE AANDACHT.

De benoeming van Anton Mussert tot „leider van het Nederlandse volk" heeft buitenlandse perscommentaar uitgelokt.

De „New York Times" schrijft: „in de lente van 1940 klopte Fortuna aan Anton Musserts deur. Hij verried zijn volk aan Duitsland, welks meest „benoemde" daad was: de moord op Rotterdam en op duizenden zijner inwoners. Mussert rende met zijn tong uit de mond van de ene Duitse laars naar de andere. Hij was onvermoeid wanneer het er om ging Hitler ervan te overtuigen, dat alles wat deze het Nederlandse volk aandeed, hem en zijn N.S.B. uiterst aangenaam was. Nu heeft hij zijn beloning voor dit alles gekregen. Hij is nog niet verheven tot marionet-minister-president, maar hij is een beetje groter geworden.

Hij krijgt nu zijn kans het Nederlandse volk te bekeren door arbeidsdienst en militaire dienstplicht voor Duitsland. Hij zal voor Nederland zijn wat Quisling voor Noorwegen is en hij zal onsterfelijk blijven in de Nederlandse taal, waarin zijn naam zal blijven bestaan als een begrip. Een begrip voor alle verachtelijke en afschuwelijke eigenschappen, die een man kan hebben. Een naam, die niet zal worden vergeten op de dag der afrekening."

De „New York Herald Tribune": „Anton Mussert is een van de cartonnen soldaten uit Hitlers belegerde kamp; iemand die de schijn moet wekken, dat Europa zich zelf verdedigt en niet dat Duitsland zijn prooi in onderworpen Europa tracht te verdedigen."

De „Indianapolis Star": „Hitler komt aan het einde van zijn kanonnenvoer. Dat toont deze benoeming van een Nederlandsen Quisling genaamd Anton Mussert. Alle zekerheid bestond, dat Nederland een Duitse vazalstaat zou worden, wanneer Duitsland de oorlog zou hebben gewonnen. Nu wordt hun een „partnerschap" aangeboden in de nederlaag."

De „Cleveland Plaindealer": „Een nieuwe, lege titel is nu aan Anton Mussert verleend in ruil voor het oproepen van een Nederlands leger van 250.000 mannen om met de Duitse legers te vechten. Dit is een bekentenis van Duitslands groeiende soldatennood. De hoop van Hitler is evenwel even hol als Musserts titel. De Nederlanders willen niet vechten voor den dwingeland, die hun land verwoestte; zij willen vechten tegen den indringer en niet voor hem."

De „Stockholm Allehanda": „De volledige mislukking van Quisling in Noorwegen heeft de Duitsers er blijkbaar niet van afgeschrikt elders een soortgelijk experiment te doen."

CURACAO

KERSTBOODSCHAP VAN HARE MAJESTEIT.

De Gouvernementspersdienst deelt mede:

Morgen zal Hare Majesteit de Koningin voor Radio-Oranje een Kerstboodschap tot alle Nederlanders richten om 3.15 uur Curaçaose tijd. Vermoedelijk zal deze uitzending hier niet hoorbaar zijn. Op Donderdag 24 December, 's ochtends om 7.15 uur Curaçaose tijd, echter zal deze Boodschap her-uitgezonden worden (op de 16 meterband) en deze zal hier wèl goed hoorbaar zijn.

TOESTAND PATER DE BRUYN.

De gezondheidstoestand van Pater I. A. de Bruyn O.P. is langzaam vooruitgaande. De pijnen zijn veel minder en doen zich ook niet zo vaak meer voor.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **K.S.C.: Voetbal:** 10.— uur Blauw Wit B — Staco B; 16.30 uur Caribe — C.S.R.

Baseball: 13.— uur Lucky Strike.

Softball: 10.— uur Caribe — Independiente (op het terrein van de C.B.L.O.)

Tennis: Tennisdag Entre Nous (baan Rif).

EEN BIEZONDER STAATSEXAMEN INGESTELD.

De Gouvernementspersdienst schrijft ons:

Een Koninklijk Besluit is verschenen waarbij een biezonder staatsexamen wordt ingesteld op voorbeeld van het Nederlandse Staatsexamen, dat Nederlanders in het buitenland in staat zal stellen diploma's te verkrijgen die de zelfde rechten geven als die van gymnasium a en b en H.B.S. a en b. Gelegenheid om dit examen af te leggen zal worden gegeven in Paramaribo, Curaçao en enige andere plaatsen waar Nederlandse Consulaten zijn gevestigd zoals Londen, Lissabon, New York, Chicago, San Francisco, Montreal, Rio de Janeiro, Buenos Aires, Kaapstad, Pretoria, Calcutta, Sydney, Melbourne.

Het eerste examen heeft in Juli 1943 plaats. Alleen Nederlandse onderdanen zijn ertoe toegelaten. De exameneisen zijn ongeveer gelijk aan die voor de eindexamina gymnasium en H.B.S. De Minister van Onderwijs mag vrijstelling van enige onderwerpen verlenen ingeval de examinandi leerlingen waren van de hoogste klassen van H.B.S. of gymnasium en die door de invasie hun eindexamen niet konden afleggen.

Londen is de zetel der examencommissie. Biezonderheden zullen spoedig worden bekend gemaakt. Het examengeld dat vooruit moet worden betaald, bedraagt dertig gulden, of vier pond of een daarmede gelijk te stellen bedrag. Tot zover de officiële mededeling. Hierbij zij aangetekend dat hier waarschijnlijk een schriftelijk examen wordt bedoeld. Hier in Curaçao bestaat alreeds een staatsexamen voor H.B.S., met dien verstande dat dit zou worden afgeschaft zodra de A.M.S. eindexamina zou gaan afnemen.

RECTIFICATIE.

In het verslag over de Bolivar-herdenking schreven wij gisteren, dat Zijne Excellentie de Gouverneur bij het Te Deum in de Kerk van O.L.V. van de Berg Carmel werd vertegenwoordigd door Dr. Carl F. Gronemeijer.

Vertegenwoordiger van den Gouverneur was hier echter Dr. William Charles de la Try Ellis, gelijk bij de plechtigheden daarna op het Bolivar-Plein.

Dr. Gronemeijer vertegenwoordigde Zijne Excellentie bij de kranslegging door de Sociedad Bolivariana in de namiddag bij het Bolivar-monument, terwijl Dr. Cornelius Süthoff in het Centro Social Católico als Vertegenwoordiger van Zijne Excellentie optrad.

GENEESKUNDIGE DIENST.

De dienst in het stadsdistrict wordt waargenomen van 19 December 18 uur af tot 20 December 20 uur door den Gouvernements-geneeskundige E. van der Kuyp, Kortijn 3, telefoon No. 2331.

FILM

„Escape" (West End). Een der beste anti-nazie films is zeker wel „Escape", die dezer dagen in West End draait. Het is een film van een angstwekkende spanning, die weergeeft hoe het Duitse volk onder een gruwzaam bewind in angst en beven voortleeft. Een spionnageland, waar zelfs fluisteren en het knippen der ogen gevaarlijk is.

Het is een prachtige speelfilm. Hier heeft gelukkig de propaganda het doel niet voorbijgestreefd. Deze waarheidsgetrouwe film versterkt ons afgrijzen voor zulk een bewind.

„Million Dollar Baby" (Roxy) is als idee wel aardig. Een doodgewoon alledaags meisje, dat op een goede dag wotd achterna gelopen door een aangenaam jongmens, die haar in opdracht van zijn cliënte een chèque van een millioen dollar overhandigt.

De bewuste jongedame (Priscilla Lane) stelt eerst meer vertrouwen in haar aardappelmesjes dan in den jongen advocaat (Jeffery Lynn), maar met de millioen op zak gaat ze ten slotte toch maar het goede nieuws vertellen aan den jongen pianist, die misschien in de toekomst haar lief en leed zal delen. We zien dan dat dit geld per slot van rekening helemaal geen geluk aanbrengt, waarna het ongelukkige gelukkige kind de milloen harde schijven over de straatklinkers laat knikkeren om het aldaagse geluk weer op te zoeken bij haar pianist Moraal: alleen geld brengt geen geluk. En als dit iets nieuws is op het gebied van filmscenario's dan kunnen ze een dezer dagen „Hans en Grietje" nog eens als een zware liefdesroman gaan beschouwen!

Maar dank zij den régisseur Curtis Bernhardt komen we tot de ontdekking, dat zelfs het onbevredigendste verhaaltje tot iets zeer aangenaams kan worden omgetoverd. Want niettegenstaande het volkomen zoek zijn der originaliteit, niettegenstaande de authentieke simpelheid van dit gegeven is „Million Dollar Baby" desalniettemin een gezellig-onderhoudend stukje leutigheid geworden.

Bernhardt doet hier een beetje zout bij, strooit op een andere plaats wat peper door het filmeten, paprika doet op een derde schotel de juiste smaak naar voren komen en zo rollen met een vleugje humor en een kwinkslag zowel Priscilla Lane, Jeffrey Lynn, als May Robson door de millioen dollars.

In persoon, in gedachten en/of door middel van de film zwierven en zwerven, voeren en varen wij — soms zelfs als „arme" banneling — over alle zeven zeeën! Was het nog slechts kort geleden „Naar de Kusten van Tripoli" en moge het spoedig „Opstomen naar Nieuwedieр" zijn, voor het moment is het „Dwars over de Stille Zuidzee" („Across the Pacific")! Over, rondom, op, boven en onder welke stille het noch na noch vóór Pearl Harbor allesbehalve stil is en was. Waarvan u zich aan het einde van de week in Cinelandia persoonlijk zult kunnen overtuigen door persoonlijke inzage van deze film-documentering.

Want al speelt en speelde, wat u daarbij ziet en duidelijk wordt, zich in hoofdzaak af rondom en in verband met het ons zo welbekende Panamakanaal, veilig aangenomen mag worden, dat het elders kan, op en in de Stille Zuidzee niet heel erg anders zal zijn toegegaan!

U verder reeds thans minitieus en in détails op de hoogte te stellen van inhoud en strekking dezer lange geschiedenis zou niet in uw belang zijn. Immers, het reeds thans onthullen van alle aanwezige verrassende elementen zou het uiterst spannende en boeiende dezer van begin tot einde wel biezonder actuele en realistische film volkomen voor u wegnemen en bederven.

Summa summarum zouden wij nog het volgende willen zeggen: Wat vriend leek, bleek vijand, wat vijand leek, bleek vriend! Een thema, hetwelk niet zal nalaten ook hier de nodige belangstelling te trekken en wekken.

De hoofdpersonen worden op onnavolgbare wijze verbeeld door den man met het weinig aantrekkelijk uiterlijk Humphry Bogart en den moddervette man Sydney Greenstreet. Van welken laatste men veel kan zeggen behalve dat hij groen is! Trouwens aan gelegenheid is hier geen gebrek; bij geen van allen.

De charme, het schoon en het spel van het zwakke geslacht wordt op kundige wijze vertegenwoordigd door Mary Astor.

BUITENLAND.

LANDINGSPOGING OP DE KUST VAN DE ZWARTE ZEE?

De Duitse radio meldde: „Landingsaanvallen zijn verijdeld aan de Noordoostelijke kust van de Zwarte Zee." (Londen, (AP) 18.12).

VAN HET RUSSISCH FRONT.

Eddy Gilmore seint uit Moskou:

De Russen maakten bekend, dat de troepen van het Rode leger hevige Duitse aanvallen terugwierpen met infanterie en tanks bij de gevechten van de afgelopen nacht ten Zuid-Westen van Stalingrad en aan het Centrale front ten Westen van Rzhev.

Grote luchtgevechten woedden aan het Stalingradfront toen de Luftwaffe poogde de belegerde strijdkrachten tussen de Don en de Wolga te verlichten met massa-bombardementen, die er echter niet in slaagden de mannen van het Rode leger uit hun stellingen te verdrijven. Het Duitse Hoofdcommando ging voort om transportvliegtuigen te werpen in het gebied. 8 Ervan werden neergeschoten, terwijl 1 werd veroverd aan de poorten van Stalingrad. De gevechten namen in furie toe ten Zuid-Westen van de stad waarbij enkele der heftigste gevechten van de campagne plaats vonden. Het Rode leger, dat oprukt aan het front van Velikie Lukie, veroverde een belangrijke hoogte, die het omliggende gebied over afstanden van kilometers beheerst, na een slag van 3 dagen. Een bericht van „Pravda" zeide, dat de Duitsers verwoed weerstand boden in deze sector van het Centrale front waar grote gebieden van moerassen en zwampen zijn verhard door de vorst. Het is een terrein, dat uiterst geschikt is voor grote slagen sedert de grond hard werd. Het bericht zeide, dat gehele gebieden vlak en glad zijn en dat hierover vrachtauto's en sleden achter de oprukkende Sovjets in Westelijke richting stromen.

Een bericht van het front zeide, dat het land in deze sector van Velikie Lukie besrooid is met beschadigde Duitse tanks, verwrongen en gebroken grote kanonnen en verpletterde kazematten. Voordat de Russen de hoogte bij Velikie Lukie bestormden hadden de fascisten het landschap beschoten met de artillerie en machinegeweren.

De Duitsers deden een hevige aanval op het Sovjet-garnizoen na een heuvel verloren te hebben. In de loop van enkele uren werden meer dan 1500 granaten en een hevig gordijnvuur van loopgravenmortieren afgevuurd op de Russische stellingen.

Terwijl tanks en infanterie het Russische garnizoen in de sector van Velikie Lukie aanvielen zond de Luftwaffe groepen van duikbommenwerpers boven de versterkte linies in een poging de Sovjets uit deze strategische en belangrijke positie te slaan.

Niettegenstaande — wat beschreven werd als — hun enorme verliezen wierpen de Duitsers meer reserves in de slag. Eindelijk sloegen de Duitse tanks zich een weg in de Russische linies in een naburige stelling, doch na aardnekkige gevechten op korte afstand werden zij teruggeslagen.

Biezonderheden van een slag op grote schaal ten Noord-Oosten van Tuapse werden voor de eerste maal onthuld. Na scherpe botsingen verschillende dagen achter elkaar maakten de Duitsers voortgang en veroverden zij een stelling, welke een uitzicht bood over de vallei van een rivier. Bij deze hoge en beheersende stelling hoopten de nazies versterkingen op voor een aanval op een groot dorp in de hoop dit te nemen en dan verder naar zee door te breken.

Het commando van het Rode leger zond mariniers in de aanval. Bij het krieken van de dag omringden zij deze heuvel en heroverden de stelling na de meest taaie gevechten. In wanhopige pogingen om dit punt te heroveren, wierpen de Duitsers er op een dag 7 aanvallen tegen en 8 op een andere dag. Zelfs poogden zij een bos in brand te steken toen de wind in de richting van de verdedigers blies. De berichten zeiden echter, dat de schone resultaten van alles waren, dat 1300 Duitsers het leven lieten en de Rode vlag er nog steeds waait (Moskou, (AP) 19.12).

De Heer en Mevrouw
ARRINDELL-BAERECKE
geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun zoon
EBEL ALONSO
Curaçao, 19 December 1942

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Londen:** De radio van Marokko deelde mede, dat de voorhoede van het 8e Britse leger zich op 30 kilometer van Sirte bevindt. Sirte ligt op ongeveer 250 kilometer ten Noord-Westen van El Agheila waar Generaal Sir Bernard Montgomery's legers de achtervolging van de astroepen begonnen. Het ligt op 95 kilometer ten Noord-Westen van Zauta en Nofilia, dat volgens het Britse communiqué door de Duitsers werd ontruimd. Tripoli ligt 385 kilometer verder langs de kust. De Britse troepen veroverden een groot aantal kanonnen en vernielden verschillende vijandelijke tanks. De radio van Marokko zeide, dat de patrouilleactiviteit in Tunis gisteren op grotere schaal plaats vond en dat Frans-Britse patrouilles op succesrijke wijze verkenningsaanvallen deden tot 25 kilometer binnen de vijandelijke linies.

— **Tsjungking:** Het Chinese Hoofdcommando meldde, dat de Japanse strijdkrachten, die langs de Westelijke oever van de rivier Salween in de provincie Yunnan in Noordelijke richting poogden te rukken, zijn teruggeworpen naar haar basis te Tengyuh.

— **Geallieerd Hoofdkwartier in Australië:** De gevechten op de grond om het bezit van het Gouvernements-station van Buna en de nabijliggende landingsstrook bereikte een nieuwe hoogte van hevigheid, terwijl de Japanse troepen voortgingen fel weerstand te bieden in een poging dit gebied aan de kust van Nieuw Guinea te behouden. De lijken van 96 Japanners werden geteld door de Noordamerikaanse en Australische troepen, die gisteren poogden het bezit rond het dorp Buna uit te breiden. Douglas-aanvalsbommenwerpers voerden vluchten uit over het gevechtsgebied langs de kust, waarbij zij schuiten en troepen beschoten, die de Geallieerde luchtaanval hadden overleefd tijdens de landingspoging nabij de monding van de rivier Kumusi op 14 December. Men wierp 100 scherfbommen op een punt in dit gebied. De Japanse luchtmacht antwoordde met bombardementen in de achterhoede van de Geallieerde stellingen ten Zuiden van Buna. Een Japanse vliegboot gaf Port Moresby zijn 95e aanval.

Katholieke Geestelijkheid acht het zich een opdracht de Zwakken te verdedigen.

Belgisch episcopaat protesteert tegen het laten werken op Zon- en feestdagen

„Vrijheid Godsdienstplichten te vervullen is een natuur- en geboorterecht".

Belgische mijnwerkers moeten werken voor het Buitenland; lijden zelf koude.

Hieronder volgt een briefwisseling tussen Zijne Eminentie Jozef Ernest, Cardinaal van Roey, Aartsbisschop van Mechelen; Primaat van België, die Hij tezamen met de Bisschoppen van België, richtte aan Generaal van Falkenhausen, Duits militair Commandant voor België en Noord-Frankrijk.

Aan Zijne Excellentie Generaal Von Falkenhausen,
Militair Commandant voor België en Noord-Frankrijk.

Excellentie,

Kennis genomen hebbende van het bevel van de 9de April 1942 met betrekking tot het leveren van verplichte arbeid in de Belgische steenkolenmijnen op Zondagen en wettelijke feestdagen, achten Wij het Onze plicht als Katholieke Bisschoppen U te doen weten welk een buitengewoon pijnlijke indruk dit bevel op Ons gemaakt heeft.

Wij hebben niet de gewoonte om tegen iedere beperkende maatregel van onze godsdienstige vrijheden te protesteren en ook niet tegen alle kwellingen, waaraan ons katholiek volk is blootgesteld, omdat Wij er van overtuigd zijn, dat als het er op aan komt deze maatregelen meer schade berokken aan degenen, die ze nemen dan aan degenen, die ze moeten ondergaan. Maar Onze verantwoordelijkheid als Herders der zielen belet Ons ditmaal het zwijgen te bewaren. Inderdaad de verplichting opgelegd aan al onze werklieden in de kolenmijnen om eens per maand op een Zondag of op een wettelijke feestdag te werken is in formele tegenspraak met een van de voornaamste wetten van de Katholieke Kerk en is een directe aanslag op de gewetensvrijheid der gelovigen. De werklieden zullen volgens de bepalingen van het bevel zelfs verplicht kunnen worden te werken op de grote godsdienstige feestdagen zoals Hemelvaart, Maria's Tenhemelopneming, Allerheiligen en Kerstmis.

De vrijheid om zijn godsdienstige plichten te vervullen is voor ieder mens een natuurrecht en een geboorterecht. Onder de godsdienstige plichten van een katholiek is de viering van de Zon- en Feestdagen een der voornaamste.

De bezettende overheden hebben zoals ieder gezag de fundamentele plicht de principiële rechten van het menselijk geweten te eerbiedigen. Zij zijn er overigens toe gehouden door artikel 46 van het reglement gehecht aan de Haagse Conventie van 18 October 1907, waarbij zij verplicht worden te eerbiedigen „de godsdienstige overtuigingen en de oefening van de godsdienst". Hieronder wordt toch wel zeer duidelijk verstaan de vrije oefening van de godsdienstige plichten.

De bezettende overheid heeft dus niet het recht onze werklieden voor de tweeledige keus te stellen of hun zware plichten ten opzichte van het geweten te verzaken of zich bloot te stellen aan de gevangenisstraf en geldboete of aan een van beide.

In naam van Onze katholieke bevolking verheffen Wij Onze stem om deze verkrachting van het geweten en de godsdienstige vrijheid te brandmerken.

Deze dwang wordt nog verzwaard door het feit, dat de arbeid geleverd door de werklieden van de Belgische steenkoolnijverheid niet hoofdzakelijk ten goede komt aan hun medelandgenoten. Ofschoon België bij uitstek steenkolen oplevert hebben wij gezien, dat gedurende een lange en harde winter een aantal gezinnen en instellingen beroofd was van alle middelen om zich te verwarmen. Dit bewijst toch wel — zoals overigens geheel de overige wereld weet — dat onze mijnwerkers verplicht worden te werken in het belang van het buitenland. Het is derhalve des te onrechtvaardiger en hatelijker om voor dit doel hen te beroven van hun godsdienstige vrijheid.

Wij, Katholieke Bisschoppen, die tot opdracht hebben de zwakken te verdedigen, zien met diepe droefheid, dat de Belgische arbeiders meer en meer beroofd worden van hun elementaire rechten. Men dwingt hen zedelijk met alle middelen om werk in het buitenland aan te nemen. Dit is nog des te ernstiger omdat zij in het algemeen dan iedere godsdienstige en zedelijke bijstand missen.

Onlangs heeft men volgens het bevel van 6 Maart 1942 de verplichte arbeid wettelijk ingevoerd, zonder zelfs de militaire werken uit te sluiten en met de mogelijkheid van deportatie. Aldus zal naarmate de oorlog voortduurt het lot van de Belgische werklieden meer nijpend en beangstigend worden. Onder de onverdiende beproevingen, waaraan ons volk is onderworpen, is dit ongetwijfeld een der hardste en pijnlijkste. Ook geloven Wij, dat een der diepste wonden, die de Duitse bezetting zal achterlaten in de harten van het Belgische volk, de herinnering zal zijn aan de door de bezettende overheden genomen maatregelen tegen onze werklieden.

Door Onze gedachten vrij en eerlijk uit te drukken, Excellentie, geloven Wij tegelijkertijd ook een dienst te bewijzen aan de belangen, die gij vertegenwoordigt. Indien Duitsland na het sluiten van de vrede verlangt de betrekkingen met ons land te onderhouden dan moet het niet tevoren deze betrekkingen onmogelijk maken door maatregelen die onze volksmassa tot in het diepste der ziel treffen. Gelieve, Excellentie, te aanvaarden de verzekering van Onze hoge waardering.

(getekend) De Cardinaal en de Bisschoppen van België.

Het antwoord, waarop geen commentaar mogelijk is.

Brussel, 10 Mei 1942.

Eminentie,

Ik heb de eer U de ontvangst mede te delen van Uw protestbrief van 8 Mei 1942.

Wat betreft de verplichting aan de mijnwerkers opgelegd om meer werk te leveren, zelfs op feestdagen, veroorloof ik mij U eerbiedig aan te herinneren, dat de strijd, die de machten der As verplicht zijn te voeren tegen het Bolsjewisme, allen beschaafden volken ten zeerste moet interesseren en zeker op de eerste plaats wel den Katholieken, waarvan Gij in België de voornaamste Herder zijt. Het is derhalve van belang, dat Uw Katholieke volk evenals al de anderen alles doe wat mogelijk is, om mede te werken aan de vernietiging van een verwerpelijk en goddeloos régime.

In plaats van de bepalingen te laken, die ik heb genomen, zou het voor U, Eminentie, uit kracht van Uw bevoegdheden betamen bepaalde groepen van arbeiders te dispenseren van het bijwonen der H. Mis op Zondag, opdat het hun dan mogelijk zij op krachtiger wijze aan onze gemeenschappelijke taak van de verdediging der Christelijke beschaving mede te doen.

Wat de bepalingen van de deportatie betreft, zij bestaan in werkelijkheid niet. De contracten, die gesloten worden om te werken in Duitsland, zijn geheel vrij. Gedwongen zenden wij slechts naar Duitsland onruststokers, die van de kant van de bezettende overheid geen strenger kastijding verdiend hebben.

Overigens dank ik Uwe Eminentie nadrukkelijk voor de zorg die Zij heeft willen bewijzen aan de belangen, die ik vertegenwoordig. Laat ik tot slot nogmaals uitdrukkelijk verklaren, dat na het sluiten van de vrede met een overwinnend Duitsland de volken gelukkig en trots zullen zijn de betrekkingen met ons land te mogen onderhouden. Wij gevoelen in dit opzicht geen enkele ongerustheid en indien er sommige volken zijn, die zich weerbarstig zullen tonen ten opzichte van de samenwerking om de Nieuwe Orde te vestigen, dan zullen zij eenvoudig opgeruimd worden en van het toneel van het nieuwe Europa verwijderd worden.

Gewaardig, Eminentie, te aanvaarden de verzekering mijner gevoelens van grote eerbied en hoge waardering.

(getekend Generaal Von Falkenhausen.

Aan Zijne Eminentie Cardinaal Van Roey, Aartsbisschop van Mechelen.

ARUBA.

DE NIEUWE WEG LANGS DE ZEE.

De pas aangelegde nieuwe weg langs de zee, dit is van de Klip al tot aan de plaats genaamd Sabina, verkeert al in een betreurenswaardige toestand, alhoewel hij reeds meer dan eens gerepareerd is. De weg is niet alleen hobbelig, doch hij zit vol met kuilen, die uiterst nadelig zijn voor de banden en veren van de automobielen, die dagelijks over deze weg rijden. Is het niet bedroevend voor het vele geld hieraan besteed en dat aldus totaal vermorst geld is? Is er weer te goedkoop werk geleverd, dat achteraf blijkt duurkoop te zijn? Het heeft de laatste tijd weliswaar geregend en natuurlijk heeft de regen bijgedragen om deze weg nog meer te beschadigen, doch van de andere kant moeten wij constateren, dat deze nieuwe weg nooit van die aard was, dat er gezegd kon worden, dat er een goed werk verricht was. Integendeel, deze nieuwe weg wekte altijd het gevoel op alsof men aan boord van een schip was, dat hoge golven moet trotseren.

Wij zullen op het Arubaanse wegenprobleem later nog wel terugkomen.

DE HEER C. Z. CORSIRA †.

Op Curaçao overleed dezer dagen, op de nog betrekkelijke jeugdige leeftijd van 50 jaren de heer C. Z. Gorsira, bekend op Aruba onder de naam van Cai Gorsira. De overledene is Curaçaoënaar van geboorte en is lange tijd van Augustus 1927 af tot en met einde 1934 hier op Aruba werkzaam geweest bij de Arend Petroleum Maatschappij, als Chef Accountant. Voor zijn komst op Aruba was de overledene werkzaam in Mexico bij de Aguila, alwaar hij zich verdienstelijk maakte door zijn grote bekwaamheid. Vandaar werd hij overgeplaatst naar Aruba om als Hoofd-Accountant dienst te doen bij de Eagle Oil Company, die zich toen kwam vestigen en later de naam veranderde in Arend Petroleum Maatschappij. De heer C. Z. Gorsira verrichtte pionierswerk bij de Arend Maatschappij en maakte alle veranderingen, die de Maatschappij onderging, mede. Hij wist het administratief gedeelte van de Maatschappij, volgens zijn opgedane ervaringen en bekwaamheid zodanig te organiseren, dat alles volkomen in orde was. De heer C. Z. Gorsira was niet alleen bekend en bemind bij zijn ondergeschikten en overige employees van de Maatschappij, doch ook zeer populair onder Arubanen en gewild door iedereen die met Cai Gorsira in aanraking kwam. Dat hij ruste in vrede.

RABBIJN J. CARDOZO OP ARUBA.

Dezer dagen bevond zich hier op Aruba Rabbijn Isaak Jessurun Cardozo, met wien wij het genoegen hadden kennis te maken. Rabbijn I. J. Cardozo was gekomen om een huwelijk in te zegenen.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Za. en Zo.:

Telegram Afdeling:
19.12: Hr. Schaap, tel. 353, Amalia van Solmslaan 4.

Shipping & Supplies: Hr. De Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.

Scheepvaart Afdeling:
19.12: Hr. Soffree, tel. 799, Hotel C.P.I.M.
20.12: Hr. Langras, tel. 710, W. de Zwijgerlaan 5.

Dok Afdeling: Hr. De Klerk, tel. 431.

Sociëteit „Asiento": 4e Opvoering „Toontje heeft een paard getekend": Hiermede wordt bekend gemaakt, dat hedenavond voor de bezoekers uit de stad een extra boot uit de Punda zal afvaren. Vertrektijd 19.30 uur. Een half uur na afloop der voorstelling zal er wederom een extra boot zijn, die de bezoekers weer naar Punda zal brengen. 20.15 uur precies zal de voorstelling aanvangen. Na afloop bestaat er gelegenheid tot dansen tot 3 uur.

Prot. Gem. Emmastad: Kerkdiensten Zondag 20 December 9.30 uur. Voorganger: Ds. C. Th. Steenstra.

Zondagsschool der Prot. Gem. te Emmastad: Hierdoor delen wij de ouders van de leerlingen der Zondagsschool mede, dat de Zondagmorgen 20 December te 11 uur de Zondagsschool gehouden wordt in het Kerkgebouw te Rio Canario. **Alle kinderen** worden verwacht, daar we dan voor het laatst de liederen voor Kerstmis repeteren.

Verder wordt alvast bekend gemaakt, dat, nu we de Kerk kunnen verduisteren, het Kerstfeest **1e Kerstdag** om 17.00 uur precies gehouden zal worden. Ouders en belangstellenden zijn als steeds hartelijk welkom!

Hockey: Wegens terreinomstandigheden kunnen de oefeningen van Zaterdag op het Kwiek-terrein niet doorgaan.